

Produkty regionalne

Przedstawiamy procedurę postępowania rejestracji produktów regionalnych.

Producenci nie powinni zrażać się pierwszymi niepowodzeniami górali w zarejestrowaniu nazwy oscypka. Warto naśladować francuskich, greckich i włoskich wytwórców i starać się o ochronę swoich produktów rolnych. Nie tylko serów.

Dlaczego to takie ważne? Bo po wpisaniu oznaczenia do jednego z rejestrów prowadzonych przez Komisję Europejską z zarejestrowanej nazwy mogą korzystać tylko ci, którzy produkują zgodnie z tradycyjną procedurą. To oznacza, że zarejestrowanie oznaczenia nie daje wyłączności na jego używanie. Oznaczeń wpisanych do prowadzonego przez Komisję Europejską rejestru może używać każdy, kto produkuje zgodnie z tzw. specyfikacją.

Producenci mogą więc liczyć na to, że nikt nie będzie produkował pod tą nazwą tandety, a przynajmniej będzie go można za to ukarać. Jest to więc trochę inna sytuacja niż np. przy znakach towarowych, bowiem zastrzeżenie znaku daje wyłączność na opatrywanie nim określonych produktów jednemu tylko przedsiębiorcy. Rejestracja oznaczenia chroni także przed nieuprawnionym używaniem jego tłumaczeń.

Co podlega ochronie?

Chronione jest oznaczenie (nazwa), a nie sam produkt czy receptura.

System wspólnotowej ochrony produktów regionalnych dotyczy trzech grup oznaczeń:

- nazwy pochodzenia (designations of origin),
- oznaczeń geograficznych (geographical indications),
- gwarantowanych tradycyjnych
- specjalności (traditional speciality guaranteed).

Procedura

Z wnioskiem o rejestrację może wystąpić grupa producentów lub przetwórców.

Pojedynczego przedsiębiorcę wolno uznać za grupę tylko wyjątkowo.

Są dwie fazy rejestracji:

- krajowa; w Polsce właściwym organem jest minister rolnictwa,
- europejska; tu właściwym organem jest Komisja Europejska.

FAZA KRAJOWA

Krok 1. wniesienie opłaty

Wniosek o rejestrację kosztuje 200 zł. Opłatę trzeba uiścić na rachunek bankowy

wniosek o rejestrację kosztuje 500 zł. Opłatę trzeba uiścić na rachunek bankowy Ministerstwa Rolnictwa. Dowód wniesienia opłaty należy dołączyć do wniosku o rejestrację.

Krok 2. złożenie wniosku Wniosek musi być sporządzony na piśmie, po polsku, koniecznie pismem drukowanym w czarnym kolorze.

Składa się go w dwóch egzemplarzach, dołączając elektroniczną kopię na dyskietce, płycie kompaktowej albo innym nośniku.

Załącznikiem do wniosku jest tzw. specyfikacja, czyli sformalizowany opis tych cech produktu, które trzeba spełnić, aby mieć prawo do posługiwania się oznaczeniem, które chcemy zarejestrować. Każda specyfikacja powinna zawierać (art. 4 rozporządzenia 2006/510):

- nazwę produktu rolnego lub środka spożywczego zawierającą kraj pochodzenia lub oznaczenie geograficzne,
- opis produktu rolnego lub środka spożywczego zawierający, w odpowiednich przypadkach, skład surowcowy i główne właściwości fizyczne, chemiczne, mikrobiologiczne lub organoleptyczne,
- określenie obszaru geograficznego,
- dowód, że dany produkt rolny lub środek spożywczy pochodzi z określonego obszaru geograficznego,
- opis metody otrzymywania produktu rolnego lub środka spożywczego i, w odpowiednich przypadkach, opis miejscowych oryginalnych i niezmiennych metod otrzymywania oraz informacje dotyczące pakowania, jeśli wnioskodawca określi i poda przyczyny, z których pakowanie musi odbywać się w obrębie określonego obszaru geograficznego w celu zachowania jakości, zagwarantowania pochodzenia lub zapewnienia kontroli.

Krok 3. minister bada, czy wniosek odpowiada wymogom formalnym

Minister rolnictwa ma na to 14 dni. Jeśli znajdzie braki, wezwie wnioskodawcę do ich uzupełnienia. Ustawa daje na to 30 dni.

Jeśli wnioskodawca ich nie usunie, minister pozostawi wniosek bez rozpoznania.

Krok 4. wniosek trafia do wewnętrznego rejestru ministra rolnictwa

Krok 5. ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rolnictwa Ogłoszenie o wniosku powinno się ukazać w ciągu 7 dni. Od tego momentu zainteresowani mają 30 dni na zgłaszanie zastrzeżeń.

Krok 6. rada opiniuje wniosek

Działająca przy ministrze Rada ds. Tradycyjnych i Regionalnych Nazw Produktów Rolnych i Środków Spożywczych opiniuje wniosek albo wydaje opinię o zasadności wniesionego zastrzeżenia.

Krok 7. minister wydaje decyzję Minister rolnictwa wydaje decyzję o spełnieniu wymagań rejestracji albo o odmowie przekazania wniosku Komisji Europejskiej. Pozytywna decyzja ministra jest bardzo ważna, bo od dnia jej wydania oznaczenie podlega już tzw. ochronie tymczasowej w Polsce, mimo że Komisja Europejska nawet nie zaczęła się jeszcze zastanawiać nad wnioskiem. Produkt trafia na prowadzoną przez ministra listę produktów rolnych i środków spożywczych podlegających tymczasowej ochronie krajowej.

Krok 8. wniosek zostaje przekazany do Brukseli

FAZA UNIJNA

Komisja Europejska ma 12 miesięcy na zbadanie, czy wniosek odpowiada wymaganiom formalnym. Jeśli ma wątpliwości, może np. zasięgnąć opinii działającego przy niej komitetu.

Jeśli uzna, że oznaczenie kwalifikuje się do rejestracji, publikuje wniosek w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Od chwili publikacji państwa członkowskie, państwa trzecie oraz mające w tym uzasadniony interes osoby prywatne mają 6 miesięcy na zgłaszanie sprzeciwów. Jeśli wszystko zakończy się pomyślnie, Komisja wpisuje oznaczenie do rejestru i publikuje informację o tym w Dzienniku Urzędowym.

Rzeczpospolita